

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๒๑๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร

๑) เรียน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ เลขาธิการคณะรัฐมนตรีรายงานที่
นายกรัฐมนตรีได้อาศัยอำนาจตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ อนุมัติแทนคณะรัฐมนตรี
ในเรื่อง การตราร่างพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินการอันจำกัด
ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งบัดนี้
ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา
เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๑๕ ก วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ แล้ว ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติ

๑. รับทราบพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามที่สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเสนอ

๒. เห็นชอบแนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร ตามที่สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่วมกัน และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ
และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป ดังนี้

๒.๑ ด้านนิติบัญญัติ

๒.๑.๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงทันทีนับแต่วันที่
พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎรมีผลใช้บังคับและต้องยื่นบัญชีทรัพย์สิน

๒.๑.๒ เงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะคำนวณถึง
ก่อนวันยุบสภาผู้แทนราษฎร ๑ วัน

๒.๑.๓ จะมีการเลือกตั้งทั่วไปภายใน ๔๕ วัน แต่ไม่เกิน ๖๐ วัน นับแต่วันยุบ
สภาผู้แทนราษฎร (มาตรา ๑๐๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย) และพระราชกฤษฎีกาได้กำหนด
วันเลือกตั้งเป็นวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

๒.๑.๔ กระทำถามและญัตติทั้งหมดตกไป

๒.๑.๕ กรรมการธิการสามัญและกรรมการธิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรพ้นจาก

ตำแหน่ง

๒.๑.๖ ร่างพระราชบัญญัติที่ทั้ง ๒ สภาเห็นชอบแล้ว และส่งให้รัฐบาล
ทูลเกล้าฯ ถวาย ไม่ตกไป ดำเนินการต่อไป

๒.๑.๗ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือบรรดาร่างพระราชบัญญัติ
ที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยหรือเมื่อพ้น ๙๐ วันแล้วมิได้พระราชทานคืนมาตกไป

๒.๑.๘ ร่างพระราชบัญญัติที่ค้างอยู่ในวาระที่ ๑ วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓
ไม่ว่าในชั้นสภาใด ให้ชะลอไว้ก่อน เมื่อตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่แล้วและคณะรัฐมนตรีร้องขอต่อรัฐสภาภายใน
๖๐ วันนับแต่วันเปิดสภา ให้ยกขึ้นพิจารณาต่อไป

๒.๑.๙ วุฒิสภายังไม่สิ้นสุด แต่จะประชุมไม่ได้ เว้นแต่ประชุมเพื่อเห็นชอบการแต่งตั้ง - ถอดถอนบุคคลบางตำแหน่ง (มาตรา ๑๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย) (รับเงินเดือนได้)

๒.๑.๑๐ คณะกรรมาธิการของวุฒิสภาจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อื่นของคณะกรรมาธิการนั้นๆ หรือตามที่วุฒิสภามอบหมาย และเชิญผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ไปชี้แจงข้อมูลได้ (ข้อ ๙๘ ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑)

๒.๒ คณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

๒.๒.๑ สถานะของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

๒.๒.๑.๑ คณะรัฐมนตรีสิ้นสุดลง แต่ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป (ไม่เรียกว่า รักษาการ และได้เงินเดือนแต่ยังไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สิน) (มาตรา ๑๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

๒.๒.๑.๒ คณะรัฐมนตรียังคงมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศเท่าที่จำเป็นทุกประการ กรณีมีสถานการณ์คุกคามความมั่นคงของชาติ ย่อมมีอำนาจหน้าที่ที่จะประกาศมาตรการเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติได้ เช่น ประกาศภาวะฉุกเฉินหรือประกาศกฎอัยการศึก เป็นต้น

๒.๒.๑.๓ การลงชื่อตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรียังคงลงชื่อในตำแหน่งเดิม มิใช่เป็นการรักษาการหรือรักษาการในตำแหน่ง

๒.๒.๑.๔ นายกรัฐมนตรีจะปรับรัฐมนตรีออก หรือรัฐมนตรีจะลาออกก็กระทำได้ แต่ไม่ควรแต่งตั้งแทน

๒.๒.๒ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

๒.๒.๒.๑ การประชุมคณะรัฐมนตรี

(๑) คณะรัฐมนตรีประชุมต่อไปได้ตามปกติ จนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะพิจารณาจัดเฉพาะระเบียบวาระที่เป็นไปตามปกติปฏิบัติ

(๒) สำหรับเรื่องใดที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการหรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะกลั่นกรองไว้ชั้นหนึ่งก่อน แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีเพื่อมีมติหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ต่อไป

๒.๒.๒.๒ การแต่งตั้งโยกย้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๑๘๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

(๑) ไม่กระทำการอันเป็นการใช้อำนาจแต่งตั้งหรือโยกย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทน เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

(๒) การใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในการแต่งตั้งหรือโยกย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทนจะต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และต้องเป็นไปเพื่อรักษาประโยชน์ของรัฐ รักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

การใช้อำนาจตาม (๒) ให้หมายความรวมถึงกรณีที่มิกฎหมายหรือกฎหมายกำหนดเป็นเงื่อนไขให้การแต่งตั้งหรือโยกย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทนนั้น มีผลต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีได้รับทราบ อนุญาต อนุมัติ เห็นชอบ หรือการดำเนินการอื่นที่มีผลลักษณะเดียวกัน และให้หมายความรวมถึงกรณีการใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการตามที่กฎหมายกำหนดที่มีผลลักษณะเดียวกันด้วย

(๓) เมื่อมีกรณีที่ต้องขอรับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งตาม (๒) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งโยกย้าย การให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทน

(ข) ประวัติย่อของบุคคลดังกล่าว

(ค) จัดทำสรุปสาระสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งรวมถึงกระบวนการ เหตุผลในการพิจารณา รวมทั้งเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้อำนาจในระหว่างเวลาดังกล่าว

ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้การแต่งตั้ง โยกย้าย การให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทนเป็นอำนาจของรัฐมนตรีโดยเฉพาะ ให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้ากฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการ

(๔) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือในการส่งผู้แทนไปชี้แจง หรือส่งข้อมูลเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ

๒.๒.๒.๓ การอนุมัติให้ใช้จ่ายงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น (มาตรา ๑๘๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

(๑) ไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติให้ใช้จ่ายงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

(๒) การกระทำอันมีผลเป็นการอนุมัติให้ใช้จ่ายงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จะต้องกระทำเท่าที่จำเป็น ต้องเป็นไปเพื่อรักษาประโยชน์ของรัฐ รักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการหรือเป็นการบรรเทาภัยพิบัติแก่ประชาชน และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

การดำเนินการตาม (๒) จะกระทำได้แต่เฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอื่น ที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณนอกเหนือจากที่ได้รับการจัดสรร หรือที่ได้รับการจัดสรรไปแล้วแต่ไม่เพียงพอและมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องของงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

(๓) เมื่อมีกรณีที่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งตาม (๒) ให้สำนักงานบรรณารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณรายจ่ายดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๔) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานบรรณารวบรวมข้อมูลต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือในการส่งผู้แทนไปชี้แจง หรือส่งข้อมูลเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ

๒.๒.๒.๔ การอนุมัติงานหรือโครงการ (มาตรา ๑๘๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

(๑) ไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป

(๒) การกระทำใด ๆ ที่มีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่จะกระทำมิได้ เช่น การกำหนดนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติที่มีผลต้องดำเนินการต่อเนื่อง

๒.๒.๒.๕ การใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐ (มาตรา ๑๘๑ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

(๑) ไม่ใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อกระทำการใดซึ่งจะมีผลต่อการเลือกตั้ง และไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ดังนั้น ถ้าเป็นการดำเนินการในการปฏิบัติราชการปกติ ซึ่งไม่มีผลต่อการเลือกตั้งก็ยังคงดำเนินการได้

(๒) ไม่ใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อกระทำการใดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งจะมีผลต่อการเลือกตั้งและสร้างโอกาสให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการเลือกตั้งด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

(ก) ใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐโดยการกำหนดนโยบาย โครงการ แผนงาน โดยให้มีผลบังคับใช้ในทันที

(ข) จัดให้มีการประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่ นอกเหนือจากการประชุมตามปกติ และมีการใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐ

(ค) กำหนด สั่งการหรือมอบหมายให้มีการประชุม
อบรม หรือสัมมนาบุคลากรของรัฐหรือเอกชน โดยใช้เงินงบประมาณของหน่วยงานของรัฐหรือเงินของกิจการ
ที่รัฐถือหุ้นใหญ่ โดยอาจให้มีการแจกจ่ายทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เว้นแต่เป็นการประชุมตามที่กฎหมาย
กำหนด หรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐหรือประชาชน และต้องแจ้งให้
คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว

(ง) กำหนด สั่งการหรือมอบหมายให้มีการอนุมัติ
โอน หรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานรัฐหรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่หรือให้หน่วยงาน
ของรัฐหรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ทำการแจกจ่ายทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดให้แก่ประชาชน เว้นแต่มีเหตุ
จำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐหรือประชาชน และต้องแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ทราบโดยเร็ว

(จ) กำหนด สั่งการหรือมอบหมายให้มีการ
แจกจ่ายหรือจัดสรรทรัพยากรของรัฐ ให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด โดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่เป็นกรณีต้อง
ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดหรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐหรือประชาชน
และต้องแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว

(ฉ) ใช้พัสดุหรือเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางจาก
หน่วยงานของรัฐ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือใช้บุคลากรของรัฐปฏิบัติงาน

(ช) ใช้ทรัพยากรของรัฐ เช่น คลื่นความถี่ หรือ
เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม หรือใช้งบประมาณ
ด้านการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานของรัฐ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์

๒.๒.๒.๖ การปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

(ก) มาตรา ๖๘ บัญญัติห้ามมิให้นายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรี และข้าราชการการเมืองอื่นใช้สถานะหรือตำแหน่งหน้าที่เรียหรือชักชวนให้มีการบริจาคให้พรรค
การเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยตนเอง

(ข) มาตรา ๘๙ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง ให้เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ แก่บุคคล
คณะบุคคล หรือนิติบุคคล เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณี ทั้งนี้ ตามจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ บัญญัติห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ใดจัดทำ ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่บุคคลใด ชุมชน สมาคม สถาบันการศึกษาหรือสถาบันอื่นใด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่นหรือพรรคการเมืองใด หรือให้งดเว้นการลงคะแนนแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

๒.๒.๒.๗ การออกกฎหมาย

(๑) การเสนอร่างกฎหมายใหม่โดยเฉพาะร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งเป็นเรื่องในทางนโยบาย ไม่สมควรดำเนินการเสนอในระหว่างยุบสภา ส่วนร่างพระราชกฤษฎีกา ร่างกฎกระทรวง ร่างระเบียบ และร่างอนุบัญญัติอื่นซึ่งเป็นการกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจไว้ ย่อมดำเนินการได้ตามปกติ

(๒) ร่างกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีเคยมีมติอนุมัติหลักการ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติจะดำเนินการต่อไปไม่ได้ เพราะยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎร จึงต้องรอให้คณะรัฐมนตรีชุดใหม่เป็นผู้พิจารณาเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ถ้าเป็นร่างพระราชกฤษฎีกา ร่างกฎกระทรวง ร่างระเบียบ หรือร่างอนุบัญญัติอื่นซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่จะดำเนินการ เพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไปนั้น เนื่องจากเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติอนุมัติหลักการไว้ ก่อนที่จะมีการยุบสภา ดังนั้น เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว ก็สามารถดำเนินการเพื่อให้มีผลใช้บังคับต่อไปได้

๒.๒.๒.๘ การแต่งตั้งคณะกรรมการ

การแต่งตั้งคณะกรรมการตามกฎหมาย ซึ่งอาจมีตำแหน่งว่างลงในระหว่างการยุบสภาจะกระทำมิได้ เนื่องจากการแต่งตั้งบุคคลใดเป็นกรรมการ ย่อมมีผลเป็นการผูกพันต่อเนื่องไปถึงคณะรัฐมนตรีชุดใหม่

๒.๒.๒.๙ การปฏิบัติเรื่องอื่นๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี

(๑) นับแต่มีพระราชกฤษฎีกาเลือกตั้ง การแต่งตั้ง (โยกย้าย) ข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกประเภทและทุกระดับ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้พิจารณาเท่าที่จำเป็น รวมทั้งไม่ควรจัดให้มีการฝึกอบรมหรือประชุมสัมมนาในช่วงระยะเวลาประมาณ ๑๐ วันก่อนวันเลือกตั้ง เพราะอาจกระทบต่ออัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะต้องปฏิบัติงานการเลือกตั้ง

(๒) การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนของรัฐมนตรี ควรใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ โดยเฉพาะกรณีการได้รับเชิญไปสัมภาษณ์ออกโทรทัศน์ในฐานะของตำแหน่งรัฐมนตรี จะให้สัมภาษณ์ได้เฉพาะหน้าที่รัฐมนตรีเท่านั้น แต่บางครั้งสื่อมวลชนอาจมีคำถามในฐานะสมาชิกพรรคการเมืองที่จะทำให้คำสัมภาษณ์ของรัฐมนตรีเป็นการให้คุณต่อพรรคการเมืองของตน ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการใช้ อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งรัฐมนตรีกับสื่อของรัฐโดยมิชอบได้ แต่หากเป็นการเชิญผู้แทนพรรคการเมืองหลายๆ พรรคไปสัมภาษณ์ในลักษณะเท่าเทียมกัน ก็เป็นความรับผิดชอบของสื่อมวลชนนั้นๆ ไป

๒.๒.๒.๑๐ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยให้ความเห็นไว้ว่า กรณีรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง ให้ถือว่าวันที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง ดังนั้น คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนี้

(๑) กรณีรัฐมนตรีมีสถานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใน ๓๐ วันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (วันที่ยุบสภาผู้แทนราษฎร) และต้องยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งภายใน ๓๐ วันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรี (วันที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ถวายสัตย์ปฏิญาณ)

(๒) กรณีรัฐมนตรีไม่มีสถานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใน ๓๐ วันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรี (วันที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ถวายสัตย์ปฏิญาณ)

และทั้ง ๒ กรณี จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ๑ ปี

๒.๒.๒.๑๑ การพลัดเวรเผ่าฯ ให้ปฏิบัติตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดไว้ตามปกติ

๒.๓ สถานะข้าราชการการเมืองอื่น

คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยมีคำวินิจฉัยเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๓๓ ไว้ว่า สถานะข้าราชการการเมืองอื่น ๆ เช่น เลขาธิการนายกรัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเลขาธิการรัฐมนตรี ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฯลฯ ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับการสิ้นสุดการอยู่ในตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้แต่งตั้ง แต่ต้องไม่เกินกว่าที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่

๓. เห็นชอบให้ทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือปฏิบัติ ดังนี้

๓.๑ กำชับข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ในสังกัดทุกประเภททุกระดับ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙ [เรื่อง การปรับปรุง แก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเลือกตั้ง (แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๖/ว ๑๔๑ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๙)] โดยเคร่งครัด โดยเฉพาะการให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุน การดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อได้รับการร้องขอจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง รวมทั้งการวางตัวเป็นกลางของข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกประเภทและทุกระดับ ดังกล่าวด้วย

รปส. (นายไพฑูรย์ ทิรัณฺฐประคินฺฐ)..... ๕๕๐๖
๑๓ S.A. ๒๕๕๖